

SZAKÁLL SÁNDOR

**A Herman Ottó Múzeum
Ásványtárának tíz esztendeje**

Miskolc, 1990.

SZAKÁLL SÁNDOR

A Herman Ottó Múzeum Ásványtárának tíz esztendeje

- I. melléklet:**   **Az Ásványtárban a hazai lelőhelyekről származó
fajok jegyzéke
(Lévai Zsolt)**
- II. melléklet:**   **A Magyarországon jelen ismereteink szerint
megtalálható ásványfajok
(Szakáll Sándor)**

Miskolc, 1990.

Bevezetés

Az immár tíz esztendőes Ásványtár eddig végzett munkájáról kívánunk néhány oldalon beszámolni. Ismertetésünk a klasszikus muzeológiai tagolást követi, úgymint gyűjteményfejlesztés, tudományos feldolgozó munka és közművelődés.

Az írásunkat két melléklet zárja, az elsőben a gyűjteményben jelenlévő ásványfajokat soroljuk föl minden hazai lelőhelyet megemlítve, ahonnan az illető faj nálunk képviselve van, a másodikban pedig a hazánk területéről hiteles adatokkal alátámasztott ásványfajokat soroljuk föl.

I. Gyűjteményfejlesztés

Amikor 1980-ban a múzeumba kerültem, kb. egy teherautónyi tornaszentandrás cseppkő képviselte a "természet harmadik országát".

Első dolgom volt, hogy minél több hazai nagy gyűjteményt megtekintsek, milyen anyaggal rendelkeznek a magyar ásványtársulásokból, hogy tárolják a gyűjteményt, milyen a nyilvántartásuk. Szembetűnő volt, hogy a szakirodalomban leírt információk és a gyűjteményekben lévő anyag között nagy különbség volt. Tehát sok-sok lelőhely ásványai egyik gyűjteményben se voltak képviselve. Ezért célul tűztem ki, hogy módszeresen végigjárom a leírt és feldolgozott lelőhelyeket és megpróbálok mindent dokumentum-értékük miatt egybegyűjteni. Ezt a munkát 1986-tól gyűjteménykezelőmmel együtt végezzük. A működő bányákban nemcsak a feltárásokat, hanyókat jártuk be, hanem az ott dolgozó bányászokkal is kapcsolatokat alakítottunk ki. Hasonlóan jó kapcsolatokat építettünk ki a szakemberekkel is.

A személyes mintagyűjtés mindamellett fontosnak bizonyult, mert "mineralóg" szemmel számos olyan fajt, illetve teleptani típust találtunk, amelyeket mások nem tartottak érdemesnek felvételre.

Nagy lendületet adott a munkánknak a közben meginduló Magyarországi ásványtani enciklopédiája kutatás, melynek során már meghatározott feladatunk volt a hazai ásványtársulások anyagának minél teljesebb összegyűjtése. Így sorra kerültek a kőfejtők és a természetes feltárások is. Ennek a munkának a keretében végigjártuk hazánk valamennyi hegységét és többezer feltárást vizsgáltunk át. Munkánkat nagyban segítették a magyar minerofilek, akik számos esetben hívták föl figyelmünket egy-egy érdekességre.

A legjobb szemű és lelelkesebb minerofilekkel szorosabb munkakapcsolatot is kialakítottunk. Ők lettek Ásványtárunk un. területfelelősei, akik egy adott hegységet, vagy hegységreszt figyeltek (általában ott is élnek), így sokkal rendszeresebben járták az ottani feltárásokat és bizonyos időközönként a vizsgálatra szánt anyagot eljuttatták hozzánk.

Igen értékeseknek bizonyultak a Miskolci Ásványbarát Körrel közösen szervezett nyári gyűjtőtáborok, melyekből évenként kezdetben egyet, később kettőt szerveztünk. E táborokban 7-8 napig 25-50 fővel 3-4 csoportban egy általunk kijelölt terület-részt - általában 40-60 km²-t - térképeztünk föl ásványtanilag. Az egyes csoportok útvonala úgy volt kijelölve, hogy az adott területen található feltárásokat lehetőség szerint mind érintsék. Ezen táborokban összességében több ezer minta került begyűjtésre.

Az utóbbi időszakban egy-egy hazánkban ritkábban előforduló kőzettípus (mint fonolit, gabbró, diabáz, amfibolit) ásványtani célzatú térképezését végezzük. A terepi munkák mellett cserével és vásárlással szintén igen jelentősen bővítettük a gyűjteményt, hála múzeumunknak és szponzorainknak, akiket név szerint is illő megemlítenünk: a Központi Földtani Hivatal, az Országos Érc- és Ásványbányák Vállalat és a Magyar Alumíniumipari Tröszt. Bővült gyűjteményünk olyan intézmények ásványaival is, ahol már nem tudták azok biztonságos megőrzését garantálni. Ezen zömében történeti értékkel is bíró kollekciók közül külön is megemlíthető a budapesti Műszaki Egyetem és a pécsi Janus Pannonius Múzeum többszáz példányos anyagai, illetve sok-sok kisebb gyűjteményroncs a régi gimnáziumi természetrajz-szertárak maradványaiból hazánk minden vidékéről.

A törzsanyag éves gyarapodása átlagban 900 tétel körüli, így a mai napig több, mint 9000 tétel (hozzátétőleg 14 ezer példány) ásvánnyal rendelkezünk. Ennek tudományos szempontból legértékesebb része a mai Magyarország területéről származó anyag, mely a teljes kollekció kb. 75-80 %-a.

Ez az anyag - bármely hazai közgyűjteményt is beszámítva - a legtöbb tudományos információt hordozza a magyar ásványokról! Történeti szempontból legértékesebb gyűjteményrészünk a történelmi Magyarország bányahelyeiről származik - a teljes anyag 15-20 %-a. Míg az utóbbi időben összehasonlítható anyagként egy ún. rendszeres (fajok szerinti) gyűjteményrész kialakítását is elkezdtük.

Gyűjteményünk ez év szeptemberében került végleges helyére, egy 56 m² alapterületű terembe, a legmodernebb, összetelhető, ún. kompakt fémszekrény-rendszerbe, hála múzeumunk vezetésének. Ebben az alábbi felállításban helyeztük el a gyűjteményt: I. Magyarország ásványai regionális tárolásban (hegységenként, lelőhelyenként, fajonként), II. A Kárpátok ásványai (hegységenként, lelőhelyenként), III. Szisztematikus gyűjteményrész (fajonként, a terméselemtől a szerves ásványokig).

A fémszekrény-rendszer - az eddigi gyarapodási ritmust figyelembe véve - kb. 10-14 évig biztosítja a kulturált, biztonságos elhelyezést anyagunk számára.

A gyűjtemény nyilvántartása két éve számítógép segítségével történik (azelőtt a hagyományos kézzel írott leltárkönyvvel). A törzsanyagba kiválasztott példányok pontos adatai egy-egy cetlire kerülnek, s ezek az adatok kerülnek számítógépbe. A leltárkönyvet év végén oly módon készítjük el, hogy a tárgyév adatsorát két példányban kinyomtatjuk és a lapokat bekötöttetjük. (Az egyik példányt biztonsági okokból a Selmeci Műemlékkönyvtár őrzi). Ez év végével tíz évre visszamenőleg elvégezzük a teljes gyűjtemény adatainak számítógépbe táplálását, így a teljes információt floppy-lemezekben őrizhetjük és a program alapján öt szempont szerint bármikor kikereshető az adathalmazból!

II. Tudományos feldolgozómunka

Az Ásványtárba kerülő minták egyrészen - többnyire még a törzsanyagba kerülés előtt - különböző ásványtani vizsgálatokat végzünk. Mivel múzeumunkban csak binokuláris és polarizációs mikroszkópi észlelésekre kerülhet sor, ezért a kezdetektől törekedtünk arra, hogy a korszerű műszerekkel felszerelt intézményekkel kapcsolatot alakítsunk ki. Ennek során az arra érdemes vizsgálati anyagok jó részén sikerült a kor szintjén álló műszeres vizsgálatokat végezni. Különösen szoros munkakapcsolatban állunk az ELTE Ásványtani tanszékével. Rendszeres kapcsolatot tartunk a következő intézményekkel: a Miskolci Egyetem Fém-tani tanszék, Föld- és Teleptani tanszék, Ásvány- és Kőzettani tanszék, Kossuth Lajos Tudományegyetem Föld- és Ásványtani tanszék, Veszprémi Egyetem Ásványtani tanszék, József Attila Tudományegyetem Ásványtani, Geokémiai és Kőzettani tanszék, Magyar Állami Földtani Intézet, MTA Geokémiai Kutatólaboratórium, Természettudományi Múzeum.

Az elvégzett vizsgálatok eredményei jelenleg elsősorban kéziratok formájában vannak meg, de jónéhány téma már publikálásra került. Fontos - a Központi Földtani Hivatal anyagi támogatásával folyó - munkánk volt a Tokaji-hegység higany- és antimon-indikációinak vizsgálata, melyet ezévből fejeztünk be. Az adatok óriási száma miatt rákényszerültünk szakfolyóiratokban és múzeumi évkönyvekben sorozatok indítására is. Elindítottuk múzeumunk természettudományi témájú évkönyvét is (Natura Borsodiensis), melynek második, teljeseen angol nyelvű kötete megjelenés alatt van.

A kutatások eredményeképp többszáz ásványelőfordulás információival rendelkezünk. Ennek során hazánk területére nézve közel 30 új ásványfaj megjelenését mutattuk ki más intézmények kutatásával részben közösen. Megemlíthető közülük a kubanit, preostit, delafossit, pszeudobrookit, harmotom, ferroaxinit, letovicit, otavit, paratacamit, bilinit, ferrierit, szalmiák és a taranakit.

A anyagunkra épülő feldolgozó munka teljes elvégzése után a hazai ásványtársulásokról alkotott képünk sokkal gazdagabb lesz. Nem pontszerű, mozaikszerű ismeretekkel fogunk rendelkezni egy-egy területet illetően, mivel az ásványtani észlelési (és mintavételi) helyek számát az eddigiekhez képest a sokszorosára növeltük. A tokaji-hegységi, kőkapui táborunk esetén például az általunk bejárt területről ezt megelőzően két pontról volt ásványtani információnk, míg a tábor során több, mint ötvenről lett!

Az óriási feldolgozandó (és publikálandó) anyag mennyisége miatt az elkövetkező évtizedben sokkal inkább a feldolgozó munkát kell előtérbe helyeznünk. Ezen cél érdekében szeretnénk az Ásványtárat felszerelni ércmikroszkóppal és röntgendiffraktométerrel, melyek beszerzése folyamatban van.

Itt említhető meg az Ásványtani Enciklopédia-kutatás keretében végzendő munkánk részeként az ún. magyar ásványtani alagyűjtemény létrehozása. Ennek során végigjártuk az összes hazai közgyűjteményt, hogy összeállítást tudjunk készíteni az ott őrzött tudományos szempontból legértékesebb példányokról. E munka eredményeként már megjelent a Terméselemek és szulfidok, illetve az Oxidok és hidroxidok kötet kéziratos formában.

A hazai mineralógia segítése céljából létrehozott Koch Sándor Alapítvány megalakításában is tevékeny részt vállaltunk. Az Alapítvány kiadásában a jövő év első felében jelenik meg egy sorozat (Topographia Mineralogia Hungariae) első kötete, amely a híres Erdőbénye, mulató-hegyi kőfejtő ásványvilágát mutatja be több szakember együttes munkájaként.

III. Közművelődés

Kezdetektől fogva nagy jelentőséget tulajdonítottunk annak, hogy ne zárkózzunk el a gyűjtők és az érdeklődők elől, sőt célul tűztük ki, hogy minél több emberrel ismertessük és szeretessük meg az ásványok világát. Ennek formái: a miskolci Ásványbarát kör szakmai felügyelete, kiállítások rendezése, iskolák ellátása ásványokkal és kózetekkel szemléltetés céljából, népszerűsítő folyóirat szerkesztésében való részvétel, a Tavaszi Ásványgyűjtő Találkozók (utóbb Ásványfesztivál) elindítása.

Az Ásványbarát kör 30-40 amatőrt és néhány szakembert fog össze és az ismeretátadáson kívül nagy szerepe van abban, hogy az ország minden részéből nagy mennyiségű anyagot kapunk a tagoktól. Leghasznosabb közös rendezvényeink a hagyományos nyári táborok.

Számos állandó és időszakos kiállítást rendeztünk az ország legkülönbözőbb részein (Szombathelytől Debrecenig). Újabb az a cél, hogy minden hegység egy-egy városában legyen olyan ásványkiállítás, mely megismerteti a látogatót a hegység ásványvilágával. Ilyen szemléletű (genetikai beállítású) kiállítást készítettünk tavaly közösen Gyöngyösön a Mátra Múzeummal és idén Sátoraljaújhelyen a Kazinczy Múzeummal, illetve Zircen a Bakonyi Természettudományi Múzeummal. A közeljövőben az ígéretek szerint folytathatjuk a sort Komlón a Mecsekről, illetve Balassagyarmaton a Cserhátról.

Miskolcon pedig már megvan a helye (A Papszer utcai gyönyörű felújított emléképület boltíves pincéjében, közel 200 m²-es) és a forgatókönyve egy még soha nem látott részletességű (és szépségű) Magyarország ásványai című állandó kiállításnak.

Már évekkel ezelőtt nagy problémának éreztük - az ELTE néhány szakemberével együtt - egy ásványtani folyóirat hiányát a nagyközönség részére, ezért megindítottuk az Ásványgyűjtő Figyelőt. Sajnos anyagi problémák miatt - közel 1000 előfizető ellenére - ennek kiadása szünetel. Az idén megalakult és első közgyűlését a napokban tartó Magyar Minerofil Társaság talán alkalmas lehet arra is, hogy egy ilyen folyóiratot újraindítsen.

A legnagyobb közművelődési (és részben szakmai) vállalkozás, aminek elindításában évek óta szervezőként részt veszünk, a minden év márciusában megrendezett kétnapos Tavasi Ásványfesztivál rendezvényei.

Az immár nyolcadik alkalommal a Miskolci Egyetemen szervezett Ásványfesztiválok évenként 4-5000 fő vett részt Európa minden részéből (néhányan az amerikai és az ausztrál kontinensről is). A legnagyobb népszerűségnek örvendő börzén kívül ehhez társítva más programokat, kiállításokat is készítettünk, általában egy téma köré csoportosítva (leutobb Erdély volt a téma, a jövő évben remélhetőleg az Ural-hegység lesz).

A fesztiválok alkalmából egyszer-egyszer hasonló kiadásban megjelentetünk egy-egy ma már bibliográfiai ritkaságnak számító művet. 1986-ban az első magyar nyelvű ásványtankönyv megjelenésének 200. éves évfordulója tiszteletére Berkó Ferenc Minerológiáját, míg idén Koch Antal Erdély ásványainak kritikai átnézete című, 1885-ben megjelent művét.

Külön említésre méltó az Ásványfesztivál programjai közül a "Geomuzeum" szimpózium, melyen az Európa különböző országaiból érkező szakemberek tartanak előadásokat, adják át egymásnak tapasztalataikat.

IV. Adattár, könyvtár, fotótár

Adattárunkban elsősorban a hazai ásványelőfordulásokra vonatkozó adatokat gyűjtjük össze, melyhez a legnagyobb segítséget területfelelőseinktől kapjuk.

Az egyik legnagyobb magyar mineralógus - Koch Sándor - hagyatékának hozzánk kerülésével elkezdtük egy magyar ásványtörténeti adattár kialakítását, ahol mineralógusok, minerofilék személyes tárgyait, könyveit, írásait, kéziratait, fotóit stb. őrizzük. Tervezzük, hogy az adattár közérdeklődésre számot tartó anyagaiból időnként kiadvány formájában közkinccsé teszünk valamint. Így már kiadtuk a magyar ásványtörténet szempontjából is jelentős Koch Sándor: Emlékezés c. írását.

A fotótárban az ásványtörténeti eseményekre, személyekre, hazai ásványainkra, bányáinkra, más feltárásainkra stb. vonatkozó fotókat, diákat gyűjtünk.

Könyvtárunkban elsősorban szintén a hazai ásványokkal foglalkozó kiadványok beszerzésére helyezük a hangsúlyt, de évkönyvünk révén már egyre több külföldi ásványtani folyóirat anyaggal rendelkezünk.

I. melléklet

Az Ásványtárban a hazai lelőhelyekről származó ásványfajok
jegyzéke

(összeállította: Lévai Zsolt)

A jegyzék alfabetikus sorrendben tárgyalja azon fajokat (változatokat nem részletezzük), amelyek - többnyire műszeres vizsgálattal alátámasztva - megtalálhatók a gyűjteményben.

A fajnév utáni felsorolásban megadjuk azokat a lelőhelyeket, ahonnan a példányaink származnak. Minden esetben csak a közigazgatási egység ma használatos elnevezését (község neve) használjuk és előfordulhat, hogy ezen belül több feltárásból is rendelkezünk példányokkal.

Az esetek nagy részében egy-egy lelőhelyről több mintánk is van, így előzetes kérésre, bizonyos vizsgálatok elvégzésére kölcsönözhetünk anyagot. (A jegyzék az 1990. szeptember 30-i állapotot tükrözi).

I.sz. Melléklet

Aktinolit

Felsőcsatár
Fertőrákos
Tornakápolna

Albit

Bátaapáti
Bükkszentkereszt
Felsőcsatár
Mályinka
Miskolc-Lillafüred
Pákozd
Perkupa
Rakacaszend
Tornakápolna
Vily-Vitány

Almandin

Diósjenő
Gönc
Győr /Duna/
Nagyoroszi
S. tarján-Somoskőújfalu
Sámsönháza
Sopron
Szarvaskő
Szentendre
Szokolya
Verőcemaros

Aluminit

Bicske-Csordakút
Gánt
Szőc

Alunit

Abaújszántó
Bekecs
Bicske-Csordakút
Gyöngyössolymos
Legyesbénye
Mád
Monok
Ond
Parádfürdő
Pázmánd
Sárospatak
Szerencs
Telkibánya

Alunogén

Egercsehi
Miskolc-Lyukóbánya

Analcim

Balatonszentmária
Dunabogdány
Komló
Zalahaláp

Anatáz

Gyöngyössolymos

Andersonit

Kövágótöttös-Petőcpusztá

Andradit

Magyaregregy
Recsk

Anglesit

Telkibánya

Anhidrit

Miskolc-Lyukóbánya

Perkupa

Pécs

Recsk

Somberek

Ankerit

Bakonya

Erdősmecske

Rudabánya

Szababattyán

Antigorit

Felsőcsatár

Helesfa

Perkupa

Recsk

Uzsa

Antimonit

Erdőbénye

Gyöngyösoroszi

Gyöngyössolymos

Mátraszentimre

Rátka

Recsk

Apatit-csoport

Abasár

Aggtelek

Badacsonytördemic

Celldőmölk

Eger-Felnémet

Fertőrákos

Káptalantóti

Nagygörbő

Nemesgulács

Recsk

Sopron

Tálya

Tornaszentandrás

Úrkút

Vindornyaszállás

Zalahaláp

Apofillit-csoport

Nagygörbő

Recsk

Uzsabánya

Aragonit

Abasár

Alsótelekes

Badacsonytomaj

Budapest

Celldőmölk

Diszel

Dorog

Füzérkomlós

Káptalantóti

Karncsberény

Keszeg

Kisnána

Korlát

Mindszentkállya

Nagygörbő

Nemesgulács

Raposka

Recsk

Rudabánya

S. tarján-Somoskőújfalu
Sámsonháza
Szentendre
Tatabánya
Tokod
Üröm
Vindornyaszállás
Zalahaláp

Arany

Telkibánya

Argentit

Telkibánya

Arzenolit

Recsk

Arzenopirit

Fertőrákos
Irota
Nagybörzsöny

Augit

Badacsonytomaj
Badacsonytördemic
Bárna
Cellőmölk
Diszel
Hosszúhetény
Kemence
Nagyörbő
Nagyoroszi
Nemesgulács
Salgótarján
Szokolya
Tar
Verőcsmaros
Vindornyaszállás
Zalahaláp

Aurikalkit

Legyesbénye

Auripigment

Recsk

Azurit

Balatonfüred
Bódvaszilas
Martonyi
Nagyvisnyó
Pátka
Pécs
Rakacszend
Rudabánya
Tornaszentandrás
Velem

Barit

Bajót
Bakonya
Balatonfüred-Arács
Bódvarákó
Budapest
Csobánka
Csolnok
Dorog
Esztergom
Felsőpetény
Füzérradvány
Gyöngyösoroszi
Gyöngyöspata
Gyöngyössolymos
Gyöngyöstarján
Karancsberény
Keszeg
Keszthely
Kisnána
Komló
Kővágószőlős

Kővágóttös-Petőcpuszta
Lábatlan
Legyesbénye
Martonyi
Mány
Mátraalmás
Mátrakeresztes
Mátraszentimre
Nadap
Parád-Parádfürdő
Pátka
Piliscsaba-Jászfalu
Recsk
Rudabánya
Sámsonháza
Sárisáp
Sárospatak
Sukoró
Szerencs
Szögliget
Tata
Tatabánya
Tállya
Tornaszentandrás
Uppony
Úröm
Vác
Zsámbék

Bindheimit
Szabadsbattyán

Biotit
Abasár
Abaújszántó
Badacsonytördemic
Bátaapáti
Cellsdömölk
Domoszló
Erdőbénye
Erdősmecske
Fertőrákos
Gönc
Gyöngyös
Gyöngyössolymos
Károlyfalva
Kishuta
Kisnána
Komló
Lőrinci
Mátrakeresztes
Mikóháza
Mórág
Pákozd
Recsk
Rudabánya
Sámsonháza
Sopron
Szokolya
Tarpa
Telkibánya
Tokaj
Verőcemaros
Zalahaláp

Bazaluminit
Bicske-Csordakút

Beraunit
Nekézseny

Bilinit
Bátonyterenyé

Bizmutin

Nagybörzsöny

Blödit

Recsk

Bornit

Bakonya

Hetvehely

Kővágószőlős

Martonyi

Rudabánya

Bournonit

GyöngyöSOROSZI

Recsk

Böhmít

Iharkút

Braunit

Úrkút

Cerusszit

GyöngyöSOROSZI

Legyesbénye

Pátka

Rudabánya

Szabadbattyán

Cervantit

GyöngyöSOROSZI

GyöngyöSSOLYMOS

Mátraszentimre

Chamosit

Komló

Cheralit

Nagykovácsi

Cinkrosasit

Rudabánya

Cinnabarit

Budapest

Fony

GyöngyöSSOLYMOS

Martonyi

Mátrakeresztes

Monok

Pátka

Rudabánya

Sárospatak

Tornaszentandrás

Cirkon

Bátaapáti

Nagylóc

Coffinit

Kővágószőlős

Kővágótöttös-Petőcpusztá

Copiapit

Lesencetomaj

Covellin

Rudabánya

Cölesztin

GyöngyöSOROSZI

Komló

Cristobalit

Erdőbénye
Sárospatak
Tállya

Crossit

Felsőcsatár

Dawsonit

Recsk

Delafossit

Martonyi

Delvauxit

Nekézseny

Diaszpor

Nagyharsány
Nézsza

Dickit

Komló

Diopszid

Polgárdi
Tokaj

Disztén

Sopron

Djurleit

Rudabánya

Dolomit

Alsótelekes
Bakonykoppány
Bakonya
Báta
Bátonyterenye
Bodajk
Budapest
Csákberény
Csákvár
Cserszegtomaj
Erdősmecske
Felsőtárkány
Füzérkomlós
Gánt
Gyenesdiás
Gyöngyösoroszi
Hegyesd
Hévíz
Karancsberény
Kéked
Komló
Kővágószőlős
Kővágótöttös-Belsőpuszta
Lesencefalu
Mány
Máriagyúd
Mátraderecske
Nagybörzsöny
Nagykozár
Nyirád
Öskü
Parád-Parádfürdő
Recsk
Rezi

S.tarján-Somoskőújfalu	<u>Florencit</u>
Szabadbattyán	Sopron
Szomor	
Tálya	<u>Fluorit</u>
Telkibánya	Budapest
Tótvázsony	Gyöngyösoroszi
Várvolgy	Gyöngyössolymos
Veszprém	Keszeg
	Mórág
<u>Dypingit</u>	Pákozd
Recsk	Pátka
	Pécsely
<u>Enargit</u>	Recsk
Recsk	
Nadap	
<u>Epidot</u>	<u>Galenit</u>
Felsőcsatár	Bakonya
Maros-folyó	Erdősmecske
Miskolc-Lillafüred	Fertőrákos
Perkupa	Gyöngyösoroszi
Recsk	Gyöngyössolymos
Sirok	Komló
Tornakápolna	Kőszegszerdahely
	Kővágószőlős
	Kővágóttős-Petőpuszta
<u>Epszomit</u>	Mátraszentimre
Dédestapolcsány	Nagybörzsöny
Esztergom	Parád-Parádfürdő
	Parádsasvár
<u>Evansit</u>	Pákozd
Nekézseny	Pátka
	Rakacaszend
<u>Ferrierit</u>	Recsk
Regéc	Rudabánya
	Salgótarján
<u>Ferroaxinit</u>	Sukoró
Miskolc-Lillafüred	Szabadbattyán
	Székesfehérvár
	Telkibánya

Gibbsit

Budapest

Gipsz

Abaliget
Alsódobsza
Alsótelekes
Bajna
Bakonya
Balatonszentgyörgy
Balatonudvari
Bercel
Budapest
Bicske-Csordakút
Csákvár
Dorog
Eger
Felsőpetény
Gánt
Gyöngyösoroszi
Gyöngyössolymos
Herend
Imola
Karancsberény
Keszeg
Kisgyőr
Komló
Kővágószőlős
Lábatlan
Mátraszentimre
Miskolc-Lyukóbánya
Nagybörzsöny
Nógrádmarcal
Nyirád
Parád-Parádfürdő
Perkupa

Pécs
Recsk
Regéc
Rudabánya
Sajóvelezd
Szeged
Szikszó
Szurdokpüspöki
Tarpa
Tálya
Turony
Úrkút
Visonta

Glauberit

Alsótelekes

Glaukonit

Bátonyterenye
Budapest
Mátrakeresztes
Rudabánya

Goethit

Abaújszántó
Apc
Atkár
Bajna
Bakonya
Balatonederics
Baskó
Bátonyterenye
Bekecs
Bélapátfalva
Bodajk
Bódvarákó

Budakeszi	Kővágószőlős
Budapest	Kővágóötös-Petőcpuszta
Cák	Lábatlan
Cellödömök	Legyesbénye
Csabrendek	Lőrinci
Cserszegtoma	Martonyi
Debrecen	Mád
Dédestapolcsány	Mályinka
Dorog	Mátraderecske
Eger	Mátrakeresztes
Eplény	Mátaszentimre
Epöl	Megyaszó
Erdőbénye	Meszes
Erdőhorváti	Miskolc-Bükkszentlászló
Erdősmecske	Miskolc-Garadna
Esztergom	Monok
Felsőcsatár	Nagybörzsöny
Felsőtárkány	Nekézseny
Fony	Nézsza
Füzérradvány	Nyirád
Gánt	Ófalu
Gönc	Örvényes
Gyöngyös	Parád-Parádfürdő
Gyöngyösoroszi	Parádsasvár
Gyöngyössolymos	Pátka
Gyöngyöstarján	Piliscsaba
Halimba	Rakacszend
Harsány	Recsk
Hévíz	Regéc
Hont	Répáshuta
Irota	Rudabánya
Jósvafő	Rudabányácska
Káld	Salgótarján
Karancsberény	Sámsonháza
Keszeg	Sárisáp
Keszthely	Sárospatak
Kisnána	Siklós

Sima
Sirok
Sopron
Szabadbattyán
Szalonna
Szendrő
Szerencs

Szokolya
Szögliget
Szuhogy

Tállya
Telkibánya

Tokod
Tornaszentandrás

Uppony

Úrkút

Úröm

Vác

Zengővárkony

Zsámbék

Gonnardit

Zalahaláp

Uzsabánya

Grafit

Kőszeg

Velem

Grosszulár

Recsk

Halloysit

Cserszegtomaj

Gyöngyösoroszi

Pilisvörösvár

Tarcal

Halotrichit

Egercsehi

Esztergom

Komló

Recsk

Tokod

Harmotom

Mátraalmás

Hematit

Alsótelekes

Badacsonytomaj

Balatonrendes

Bekecs

Domoszló

Erdőbénye

Erdőhorváti

Erdősmecske

Fony

Gánt

Gyöngyösoroszi

Gyöngyössolymos

Gyöngyöstarján

Iharkút

Legyesbénye

Magyaregregy

Martonyi

Mátrakeresztes

Mátraszentimre

Miskolc-Lillafüred

Monok

Mórágyp

Pátka

Pázmánd

Perkupa

Pusztakisfalva

Recsk
Regéc
Rudabánya
Sárospatak
Sirok
Szarvaskő
Szerencs
Szokolya
Tardosbánya
Tállya
Telkibánya
Tokaj
Tolcsva
Tornaképolna
Tornaszentandrás
Varbóc

Hedenbergit

Recsk

Hexahidrit

Alsótelekes

Heulandit

Füzérkomlós
Hollóháza
Makkoshotyka
Kishuta
Mátraderecske
Mátraszentimre
Parádsasvár
Regéc
Tokaj
Újhuta

Hidrargillit

Budapest
Pilisvörösvár

Higany

Rudabánya

Hisingerit

Recsk

Hornblende

Abasár
Bárna
Diósjenő
Erdőbénye
Erdősmecske
Győrzámoly /Duna-f./
Kemence
Kisnána
Maros-folyó
Mátraderecske
Mátrakeresztes
Nagylóc-Zsunypuszta
Nemesgulács
Nógrádszakál
Perőcsény
Recsk
Salgótarján-Somoskőujfalu
Szarvaskő
Szentendre
Szokolya
Tarpa
Tállya
Verőcemaros

Humboldtin

Bicske-Csordakút

Illit

Bakonya
Füzérradvány
Kővágószőlős

Ilmenit

Cellödömölk
Györfzámoly /Duna-f./
Szarvaskő
Tapolca
Uzsabánya
Zalahaláp

Inesit

Gyöngyösoroszi

Jarosit

Dorog
Füzérradvány
Irota
Sopron

Kabazit

Dunabogdány
Gyöngyösoroszi
Gyöngyöstarján
Mátraszentimre
Nemesgulács
Regéc
Szob
Telkibánya
Zalahaláp

Kalcit

Abasár
Ajka
Alsótelekes
Apc
Badacsonytomaj
Badacsonytördemic
Bajna
Bakonya

Bakonyjákó
Bakonykoppány
Balatonfüred
Balatonszöllős
Bazsi
Báta
Bátonyterenye
Bátor
Bekecs
Beremend
Bélapátfalva
Bodajk
Bozsok
Budapest
Bük
Bükkszentkereszt
Cák
Cellödömölk
Csesznek
Cserszegtomaj
Csolnok
Diszel
Dobóbel
Dorog
Dudar
Dunaalmás
Dunabogdány
Dunaföldvár
Ebszöny
Eger
Eger-Felnémet
Egerszalók
Eplény
Epöl
Erdőbénye
Erdőhorvát
Erdősmecka

Esztergom	Máriagyűd
Felsőcsatár	Mátraalmás
Felsőtárkány	Mátraderecske
Fenyőfő	Mátrakeresztes
Füzérkomlós	Mátraszentimre
Gánt	Meszes
Gyöngyösoroszi	Mindszentkállya
Gyöngyöspata	Miskolc-Diósgyőr
Gyöngyössolymos	Miskolc-Lillafüred
Gyöngyöstarján	Miskolc-Ómassa
Halimba	Miskolc-Tapolca
Harsány	Mórág
Iharkút	Nagybörzsöny
Jásd	Nagygörbő
Jósvafő	Nagyharsány
Karancsberény	Nagykozár
Kemence	Nagyvisnyó
Keszeg	Nemesgulács
Kesztölc	Nyirád
Kishuta	Nyiri
Kislőd	Ófalu
Kisnéna	Padragkút
Kissomlyó	Parád
Kisújbánya	Parádfürdő
Kincsesbánya	Parádsasvár
Komló	Pákozd
Komlóska	Perkupa
Kozárd	Pécs
Kósd	Piliscsaba-Jászfalu
Kőszeg	Polgárdi
Kővágószőlős	Putnok
Kővágóttös-Petőcpuszta	Rakacszend
Lábatlan	Raposka
Leányvár	Recsk
Magyaregregy	Romhány
Martonyi	Rudabánya
Mályinka	Sajógalgóc

Salgótarján
Sámsonháza
Sárisáp
Sárospatak
Sátoraljauhely
Sirok
Sitke
Somberek
Sümeg
Sümegprága
Süttő
Szabadbattyán
Szalonna
Szarvaskő
Szava
Szendrő
Szendrőlád
Szentendre
Szentgál
Szob
Szokolya
Szőc
Szurdokpüspöki
Tapolcafő
Tarpa
Tata
Tatabánya
Tálya
Telkibánya
Tolcsva
Tokód
Tornaszentandrás
Ugod
Úrkút
Uzsa
Üröm
Varbóc

Vác
Vágáshuta
Velem
Zalahaláp
Zebegény
Zsámbék

Kalkantit

Rudabánya

Kalkopirit

Bakonya
Bódvaszilás
Erdősmecske
Fertőrákos
Gyöngyösoroszi
Gyöngyössolymos
Hetvehely
Karancsberény
Komló
Kővágószőlős
Kővágótöttös-Petőcpuszta
Martonyi
Mátraszentimre
Mátraalmás
Miskolc-Lillafüred
Nagybörzsöny
Parád-Parádfürdő
Parádsasvár
Pákozd
Pátka
Perkupa
Pécs
Rakacszend
Recsk
Rudabánya
Szarvaskő

Szava
Tornakápolna
Velem

Kalkozin

Miskolc-Lillafüred
Rudabánya

Kaolinit

Bodrogszegi
Cserszegtomaj
Gyöngyösoroszi
Mád
Megyaszó

Kasolit

Nagyvisnyó

Kén

Alsótelekes
Bátonyterenye
Bicske
Felsőpetény
Gyöngyössolymos
Miskolc-Lyukóbánya
Mucsony
Perkupa
Pilisszentiván
Recsk
Rudabánya
Várpalota

Klinoptilolit

Bodrogkeresztúr
Bózsza
Kisnána
Mátraalmás

Monok
Nagyhuta
Rátka
Regéc

Klinoklór

Bátaapáti
Felsőcsatár
Fertőrákos
Gyöngyösoroszi
Komló
Mázassászvár
Sopron

Korund

Szentendre
Verőcemasoros

Krizokolla

Miskolc-Lillafüred

Krizotil

Győr
Helesfa
Perkupa
Recsk

Kromit

Helesfa

Kubanit

Gyöngyösoroszi

Kuprit

Gyöngyössolymos
Martonyi
Parádsasvár

Pécs
Recsk
Rudabánya

Kutnohorit

Erdőbénye
Gyöngyösoroszi
Karancsberény

Kvarc

Abasár
Abaújszántó
Alsóörs-Lovas
Alsótelekes
Apc
Bajna
Bakonya
Balatonfüred
Baskó
Bátonyterenye
Bekecs
Bercel
Bozsok
Budakeszi
Budapest
Bükkszentkereszt
Cák
Csokvaomány
Domoszló
Dorog
Edelény
Egercsehi
Eplény
Erdőbénye
Erdőhorváti
Felsőcsatár
Felsőregmec

Felsőtárkány
Fony
Füzérkajata
Füzérkomlós
Füzérradvány
Golop
Gyöngyös
Gyöngyösoroszi
Gyöngyöspata
Gyöngyössolymos
Gyöngyöstarján
Hercegkút
Hollóháza
Karancsberény
Kéked
Kishuta
Kisnána
Komló
Komlóska
Kőszeg
Kővágószőlős
Kővágóttös-Petőcpusztá
Kurittyán
Lábatlan
Legyesbénye
Lovasberény
Lőrinci
Makkoshotyka
Mályinka
Mád
Márianosztra
Mátraalmás
Mátraderecske
Mátrakeresztés
Mátraszentimre
Megyaszó
Miskolc-Lillafüred

Miskolc-Ómassa	Sukoró
Monok	Szabadbattyán
Mónosbél	Szarvaskő
Nagybózsva	Szava
Nagybörzsöny	Szentendre
Nagyhuta	Szerencs
Nagyvisnyó	Székesfehérvár
Nyirád	Szilvásvárad
Nyiri	Szob
Ófalu	Szokolya
Óhuta	Szurdokpüspöki
Ormosbánya	Tállya
Ózd-Farkaslyuk	Telkibánya
Palóznak	Tihany
Parád-Parádfürdő	Tolcsva
Parádsasvár	Úrkút
Pákozd	Várpalota
Pátka	Vászoly
Perkupa	Velem
Pécs	Verőcemaros
Pécsely	Vily-Vitány
Pécs-Mánfa	Visonta
Pécsvárad	Zengővárkony
Putnok	
Rakacaszend	<u>Laumontit</u>
Rátka	Gyöngyösoroszi
Recsk	Nadap
Regéc	Recsk
Rudabánya	Regéc
Rudabányácska	
Sajóvelezd	<u>Lazulit</u>
Sálgótarján	Ágfalva
Sárospatak	Sopron
Sátoraljaújhely	
Sima	<u>Liebigit</u>
Sirok	Kővágószőlős
Sopron	

Letovicit

Ormosbánya

Lizardit

Perkupa

Recsk

Uzsabánya

Luzonit

Recsk

Magnetit

Abaujszántó

Badacsonytomaj

Celldömölk

Felsőcsatár

Győr-Zámoly /Duna/

Helesfa

Magyaregregy

Maros-folyó

Mikóháza

Pilis

Recsk

Szarvaskő

Szentendre

Székesfehérvár

Tolcsva

Vaskeresztes

Verőcsmaros

Zalahaláp

Magnezit

Felsőcsatár

Malachit

Balatonfüred

Bódvaszilas

Gyöngyösoroszi

Gyöngyössolymos

Legyesbénye

Martonyi

Miskolc-Lillafüred

Miskolc-Ómassa

Nadap

Nagyvisnyó

Parád-Parádfürdő

Parádsasvár

Pátka

Pécs

Rakacszend

Recsk

Rudabánya

Szabadsbattyán

Székesfehérvár

Tornaszentandrás

Uppony

Velem

Manganit

Eplény

Úrkút

Kriptomelán-csoport

Kőszeg

Lőrinci

Mátrakeresztes

Uppony

Velem

Markazit

Ajka

Alsótelekes

Bajna

Bicske-Csordakút

Budapest	<u>Mascagnin</u>
Edelény	Miskolc-Lyukóbánya
Esztergom	
Felsőpetény	<u>Melanterit</u>
Felsőtárkány	Recsk
Gyöngyösoroszi	Uzsabánya
Gyöngyössolymos	
Héviz	<u>Mellit</u>
Karancsberény	Bicske-Csordakút
Kincsesbánya	
Komló	<u>Meta-autunit</u>
Kővágótőttös-Petőcpusztá	Fertőrákos
Keszthely	
Lábatlan	<u>Metacinnabarit</u>
Mátraszentimre	Budapest
Miskolc-Tapolca	
Nagybörzsöny	<u>Mikroclin</u>
Nyirád	Erdősmecske
Oszkó	Fertőszéplak
Parádsasvár	Mórágy
Pátka	Pörböly
Rátka	
Recsk	<u>Millerit</u>
Rezi	Komló
Rudabánya	
Rudolftelep	<u>Millosevichit</u>
Sajógalgóc	Miskolc-Lyukóbánya
Sárisáp	
Sopron	<u>Molibdenit</u>
Szava	Erdősmecske
Szendrő	Márianosztra
Tállya	Nadap
Telkibánya	Recsk
Uzsa	Velence
Úrkút	
Vajdácská	<u>Monacit</u>
Velem	Sopron
Visonta	

Montmorillonit

Abasár
Füzérradvány
Kislóc
Kisnána
Rátka
Tálya

Mordenit

Bodrogkeresztúr
Golop
Mátraszentimre
Bózsza
Nagyhuta
Parádsasvár
Regéc
Újhuta

Muszkovit

Bozsok
Felsőregmec
Fertőrákos
Fertőszéplak
Kőszegszerdahely
Rakacszend
Rudabánya
Sopron
Szarvaskő
Velem
Vily-Vitány

Nátrolit

Hosszúhetény
Káptalantóti
Márianosztra
Nagyörbő
Nemesgulács

Szentbékállya
Uzsa
Vindornyszőlős
Zalahaláp

Nontronit

Gyöngyössolymos
Monok
Recsk
Tálya

Northupit

Recsk

Olivin-csoport

Badacsonytomaj
Bárna
Fonyód
Gérle
Kapolcs
Salgótarján
Sitke
Szentbékállya
Tapolca

Opál

Abaújalpár
Abaújszántó
Apc
Arka
Bátonyterenye
Bekecs
Bózsza
Budapest
Diósjenő
Domoszló
Dömös

Eger	Rátka
Erdőbénye	Recsk
Erdőhorváti	Regéc
Felsőpetény	Répáshuta
Fony	Sajóvelezd
Füzérkomlós	Sámsonháza
Gönc	Sárospatak
Gyöngyös	Sáta
Gyöngyöspata	Sátoraljaujhely
Gyöngyössolymos	Szanda
Gyöngyöstarján	Szentendre
Hernádcéce	Szokolya
Hollóháza	Szurdokpüspöki
Jobbágyi	Tarcal
Kéked	Tállya
Kishuta	Telkibánya
Kisnána	Tihany
Komlóska	Tokaj
Lőrinci	Tolcsva
Mátraalmás	Uzsa
Mátrafüred	Verőcemaros
Mátrakeresztes	Verpelét
Mátraszentimre	Zalahaláp
Megyaszó	
Mikófalva	<u>Ortit</u>
Miskolc-Görömböly	Fehérvárcsurgó
Monok	
Mónosbél	<u>Ortoklász</u>
Nagyhuta	Nadap
Nagyoroszi	Pákozd
Nógrádszakál	Sukoró
Ond	Székesfehérvár
Ormosbánya	Velence
Parád-Parádfürdő	
Pásztó	<u>Osumilit</u>
Perőcsény	Tarpa
Polgárdi	

Otavit

Legyesbénye

Paligorszkit

Parádsasvár

Úrkút

Phillipsit

Diszel

Káptalantóti

Márianosztra

Nagyörbő

Nemesgulács

Salgótarján

Sümegeprága

Tapolca

Vindornyaszfűlős

Uzsabánya

Zalahaláp

Paratacamit

Rudabánya

Pirit

Alsótelekes

Apc

Badacsonytörs

Bajna

Bakonya

Balatonszentgyörgy

Bátonyterenye

Bercel

Bicske

Budapest

Dédestapolcsány

Diószvidék

Dorog

Edelény

Egercsehi

Erdőbénye

Erdőhorvát

Erdőmecske

Esztergom

Felsőcsatár

Felsőtárkány

Fertőrákos

Gánt

Gyenesdiás

Gyöngyösoroszi

Gyöngyösszolymos

Gyöngyöstarján

Hetvehely

Hévíz

Hollóháza

Irota

Izszakszentgyörgy

Karacsberény

Kács

Kéked

Kishuta

Kömlő

Kömlőskő

Kősd

Kővágószőlős

Kővágóóttős-Petőpuszta

Magyaregregy

Martonyi

Mád

Mány

Mátraalmás

Mátraderecske

Mátraszentimre

Miskolc-Garadna

Miskolc-Tapolca

Monok

Nadap

Nagybörzsöny
Nagyvisnyó
Nyirád
Nyíri
Óhuta
Parádfürdő
Pátka
Perkupa
Pécs
Polgárdi
Rakacaszend
Rátka
Recsk
Regéc
Rezi
Rudabánya
Salgótarján
Sárisáp
Sárospatak
Serényfalva
Sirok
Sopron
Sümeg
Szalotnak
Szarvaskő
Szava
Szerencs
Szomor
Szurdokpüspöki
Tarpa
Tatabánya
Tálya
Telkibánya
Tolcsva
Úrkút
Vágáshuta
Velem
Velence
Vértessomló

Pirófillit

Pázmánd
Szava

Piroluzit (+ más mangán-oxidok)

Abasár
Apc
Bajna
Bicske-Csordakút
Bodrogolaszi
Budapest
Dédestapolcsány
Eger
Eplény
Erdőbénye
Erdőhorvátí
Fertőrákos
Gánt
Gyöngyössolymos
Gyöngyöstarján
Iharkút
Jobbágyi
Kincsesbánya
Kishuta
Kisnána
Kömlőska
Kővágószőlős
Lábatlan
Legyesbénye
Martonyi
Mád
Mátraalmás
Miskolc-Bükkszentlászló
Monok
Nekézseny
Nyirád
Pécs
Polgárdi

Rakacaszend
Recsk
Rudabánya
Rudabányácska
Rudolftelep
Salgótarján
Siklós
Szuhogy
Tarján
Telkibánya
Tornaszentandrás
Úrkút
Varbóc
Velem
Verőce

Piromorfit

Pátka

Pirrotin

Beregdaróc
Fertőrákos
Komló
Kővágószőlős
Kővágóötös-Petőcpuszta
Nagybörzsöny
Recsk
Szarvaskő

Plagioklász-csoport

Badacsonytomaj
Bárna
Domoszló
Gönc
Magyaregregy
Mátraderecske
Salgótarján
Szanda

Szokolya
Tarcál
Tokaj
Verőcemaros
Zagyvaróna

Posnjakit

Rudabánya

Prehnit

Sirok
Szarvaskő

Pseudebrookit

Mátrakeresztes

Quenstedtit

Miskolc-Lyukóbánya

Realgár

Rátka
Recsk

Réz

Martonyi
Pécs
Recsk
Rudabánya

Rodokrozit

Eplény
Úrkút

Romboklász

Lesencetomaj

Rozenit

Egercsehi

Rutil

Fony
Tállya

Scarbroit

Pilisvörösvár

Szeladonit

Abaujszántó
Erdőhorváti
Mátrakeresztes
Mátraszentimre
Parádsasvár
Úrkút

Senarmonitit

Gyöngyössolymos

Sepiolit

Úrkút

Szkolecit

Baktalórántháza

Stellerit

Domoszló
Dunabogdány
Kishuta
Mátraszentimre
Nadap
Regéc
Szob

Sztibikonit

Erdőbénye
Gyöngyössolymos
Mátraszentimre
Rátka

Szinkizit-Nd

Komló

Szalmiák

Bátonyterenye
Múcsony
Ormosbánya

Szanidin

Golop
Gyöngyössolymos
Karancsberény
Kishuta
Mátrakeresztes
Mátraszentimre
Nagybörzsöny
Pákozd
Polgárdi
Rudabányácska
Sárospatak
Sátoraljaújhely
Telkibánya

Sziderit

Alsótelekes
Apc
Csabrendek
Erdőbénye
Fertőrákos
Gyöngyösoroszi
Kisnána
Komló
Kőszeg
Martonyi
Nagybörzsöny
Paloznak
Pátka
Recsk

Rudabánya
Szanda
Szurdokpüspöki
Tállya
Telkibánya
Tornaszentandrás
Uppony

Szillimanit

Győrzámoly /Duna/

Szfalerit

Alsótelekes
Fertőrákos
Gyöngyösoroszi
Gyöngyössolymos
Komló
Kővágószőlős
Mátraszentimre
Miskolc-Újmassa
Nagybörzsöny
Nagylóc-Zsúnypuszta
Nagyvisnyó
Parádfürdő
Parádsasvár
Pátka
Pécs
Rakacaszend
Recsk
Rudabánya
Salgótarján
Telkibánya

Sztilbit

Dunabogdány
Mátraszentimre
Monok
Regéc
Szob

Talk

Pelsőcsatár
Komló
Kőszeg
Recsk

Tamarugit

Egercsehi

Taranakit

Parasznya

Tennantit

Parádfürdő
Recsk

Tenorit

Parádsasvár
Recsk
Rudabánya

Tetraedrit

Gyöngyösoroszi
Kővágószőlős
Martonyi
Parádsasvár
Pátka
Rakacaszend
Rátka
Recsk
Rudabánya
Szabadbattyán
Székesfehérvár

Tetranátrólit

Uzsabánya

Talnakhit

Gyöngyösoroszi

Thenardit

Bátonyterenye

Recsk

Thermonátrit

Szatymaz

Thomsonit

Bazsi

Szob

Torianit

Sopron

Torit

Sopron

Titanit

Bátaapáti

Erdősmecske

Topáz

Pázmánd

Tremolit

Kőszeg

Miskolc-Lillafüred

Recsk

Tridimit

Abasár

Abaújszántó

Bodrogkeresztúr

Domoszló

Erdőbénye

Erdőhorváti

Gönc

Gyöngyössolymos

Kishuta

Kisnána

Komló

Kovácsvágás

Lőrinci

Márianosztra

Megyaszó

Monok

Nagybózsza

Nagyhuta

Nagylóc-Zsunypusztá

Recsk

Regéc

Szokolya

Tarcal

Tarpa

Tállya

Telkibánya

Tokaj

Tolcsa

Tscermigit

Tokod

Turmalin-csoport

Fertőrákos

Fertőszéplak

Harka

Lovasberény

Nadap

Pákozd

Sopron

Uraninit

Bakonya
Kővágószőlős
Kővágótöttös-Petőcpusza

Vashegyit

Nekézseny

Vezuvián

Polgárdi
Recsk

Vivianit

Baja
Szeged-Nagyfa

Wavellit

Nekézseny
Parádfürdő

Whewellit

Bicske-Csordakút
Recsk

Wollastonit

Polgárdi
Recsk

Wurtzit

Gyöngyösoroszi

Zippeit

Kővágótöttös-Petőcpusza

Zoisit

Bátaapáti

Zunyit

Pázmánd

II. melléklet
A Magyarországon jelen ismereteink szerint megtalálható
ásványfajok
(Összeállította: Szakáll Sándor)

A jegyzék összeállításánál csak szigorúan a ma elfogadott ásványfajokat vettük figyelembe (alapként M. Fleischer: Glossary of Mineral Species 1986. műve volt mérvadó). Ilyen módon a jegyzékben változatok neveivel nem találkozhatunk, így pl. a kalcedon, jáspis, achát, ametiszt, citrin, vagy a füstkvarc mind a kvarc fajnév alatt szerepel. Ha viszont az elvégzett vizsgálatok nem tették lehetővé a korrekt fajmegállapítást, úgy a csoport-elnevezést adjuk meg.

A jegyzék összeállításához a szakirodalmi adatok mellett segítséget nyújtott - részben még publikálatlan - információk megadásával több hazai intézmény, így az ELTE Ásványtani Tanszék, az ELTE Kőzettan-Geokémiai Tanszék, JATE Ásvány-kőzettan-geokémiai Tanszék, Veszprémi Egyetem, MTA Geokémiai Kutatólaboratórium, Természettudományi Múzeum. Ezúton is köszönöm segítségüket.

A táblázat első oszlopa a Koch-monográfia első kiadásának, második oszlopa a Koch-monográfia második kiadásának információit tartalmazza összehasonlításuképpen a mai ismeretességgel, míg az utolsó oszlop a hazai állami és egyházi gyűjteményekben fellelhető fajokat jelzi. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy más fajok nem lehetnek a gyűjteményi példányokban, de jelenlétük a mai feldolgozottsági szinten nem ismert.

A jegyzékben hitünk szerint csak olyan fajokat szerepeltetünk, melyek megléte többféle műszeres vizsgálattal alá van támasztva. Az ennek az elvárásnak meg nem felelő fajok természetesen még - mégha beivódtak is a szakmai köztudatba - kimaradtak, pl. greenockit.

Jegyzékünk bizonyára nem teljes, ezért ha bárki ki tudja egészíteni, köszönettel vesszük. Ugyanígy megköszönjük, ha hazánkra új faj identifikálása esetén gyűjteményünket megajándékozva egy-két példánnyal.

Jelen ismereteink szerint - az adatgyűjtést lezártuk 1990. október 20-án - hazánkból 342 ásványfaj előfordulását tekinthetjük hitelesnek. Összehasonlításuképpen megjegyezhető, hogy 1966-ban, az első Koch-monográfiában 166 faj tekinthető ismertnek.

II.sz. Melléklet

Név	1966	1985	Gyűjt. pld.	Név	1966	1985	Gyűjt. pld.
aktinolit		x	x	auripigment	x	x	x
alabandin				autunit	x	x	
albit	x	x	x	azurit	x	x	x
allanit		x	x	baddeleyit		x	
almandin	x	x	x	barit	x	x	x
aluminit	x	x	x	bassanit		x	
alumohidrokalcit	x	x		bastnasit		x	
alunit	x	x	x	bazaluminit		x	x
alunogén		x	x	beraunit		x	x
amezit		x		berill		x	
analcim	x	x	x	bertrandit		x	
anatáz		x	x	bilinit			x
andaluzit		x		bindheimit	x	x	x
andersonit		x	x	biotit	x	x	x
andradit		x	x	bizmut	x	x	
anglesit	x	x	x	bizmutin	x	x	x
anhidrit	x	x	x	bizmuttellurid	x	x	x
ankerit	x	x	x	blödit			x
annabergit				bornit	x	x	x
anortit			x	bournonit	x	x	x
antigorit	x	x	x	böhmit	x	x	x
antimon				brannerit		x	
antimonit	x	x	x	braunit			x
antofillit				brochantit	x	x	
aragonit	x	x	x	brucit	x	x	x
arany	x	x	x	brushit	x	x	
argentit	x	x	x	carnotit		x	
arsenolit		x	x	cerusszit	x	x	x
arsenopirit	x	x	x	cervantit	x	x	x
arzenoszulvanit				chamosit		x	x
augit	x	x	x	cheralit		x	x
aurikalkit			x	cinkrosasit			x

Név	1966	1985	Gyűjt. pld.	Név	1966	1985	Gyűjt. pld.
cinnabarit	x	x	x	fayalit			x
cirkon	x	x	x	ferrierit			x
claudetit	x	x		ferroaxinit			x
coffinit	x	x	x	fizélyit			
copiapit	x	x	x	flogopit			
cordierit				florencit		x	x
covellin	x	x	x	fluorapatit		x	
cölesztin	x	x	x	fluorit	x	x	x
crandallit		x	x	forsterit			x
crystalalit	x	x	x	fourmarierit		x	
cronstedtit	x	x		freibergit			
crossit			x	galaxit			
curit		x		galenit	x	x	x
dawsonit		x	x	galenobismutin	x	x	
delafoffit			x	garronit		x	
delvauxit		x		gersdorffit		x	
diadochit	x	x		gibbsit		x	x
diaszpor			x	gipsz	x	x	x
dickit	x	x	x	gismondin	x	x	x
diopszid	x	x	x	glauberit	x	x	x
djurleit			x	glaukodot	x	x	
dolomit	x	x	x	glaukonit	x	x	x
drávit				gmelin	x	x	
dufrenit				goethit	x	x	x
dypingit			x	goldmanit			
edenit				gonnardit		x	x
egirin				goslarit		x	
elbait		x		grosszulár			x
emlektit	x	x		grafit			x
enargit	x	x	x	groutit		x	
ensztatit				halit	x	x	x
epidot	x	x	x	halloyzit	x	x	x
episztilbit	x	x	x	halotrichit	x	x	x
epszomit	x	x	x	harmotom			x

Név	1966	1985	Gyűjt. pld.	Név	1966	1985	Gyűjt. pld.
heazlewoodit				karbonát-			
hematit	x	x	x	-hidroxilapatit		x	x
hemimorfit		x		karbonát-			
hessit	x	x		-fluorapatit			
heulandit	x	x	x	kasolit		x	x
hedenbergit			x	kén	x	x	x
hexahidrit		x	x	kianit		x	x
hidromagnezit			x	kjoszterit			
hidrotalkit			x	klinokrizotil	x	x	x
hidroxilapatit			x	klinoklor			
hidroxilapofillit			x	klinoptilolit		x	x
higany	x	x	x	kobaltin	x	x	x
hipersztén	x	x	x	klinozoisit			
hisingerit			x	klorargirit			x
hollandit			x	korund		x	x
hornblende	x	x	x	kriptomelán	x	x	x
humboldtin			x	krizokolla			x
hümit	x	x	x	krizotil	x	x	x
idait	x	x		kromit		x	x
illit	x	x	x	kröhnkit	x	x	
ilmenit	x	x	x	kuprit	x	x	x
ineszit	x	x	x	kubanit			x
itoit				kvarc	x	x	x
jarosit	x	x	x	laumontit	x	x	x
johannsenit			x	lazulit		x	x
joseit-B		x		lepidokrokkit	x	x	
kabazit	x	x	x	kutnohorit			x
kakoxén	x	x		letovicit			x
kalcit	x	x	x	leucit	x	x	x
kalinit	x	x		levyn	x	x	x
kalkantit	x	x	x	liebigit	x	x	x
kalkopirit	x	x	x	litioforit		x	
kalkozin	x	x	x	lizardit	x		x
kaolinit	x	x	x	löllingit	x	x	

Név	1966	1985	Gyűjt. pld.	Név	1966	1985	Gyűjt. pld.
luzonit	x	x	x	opál	x	x	x
magnetit	x	x	x	ortoklász	x	x	x
magnezit	x	x	x	otavit		x	x
malachit	x	x	x	osumilit		x	x
manganit	x	x	x	paligorszkit		x	x
markazit	x	x	x	parabutlerit		x	
mascagnin			x	paranátrolit			x
matrait	x	x	x	paratacamit			x
melanterit	x	x	x	parisit		x	
mellit		x	x	pentlandit	x	x	x
mendozit	x	x		periklász			
metaautunit		x	x	phillipsit	x	x	x
metacinnabarit		x	x	piemontit			
mezolit	x	x		pirit	x	x	x
miargirit	x	x	x	pirofillit		x	x
millerit			x	piroluzit	x	x	x
millosevichit			x	piromorfit	x	x	x
molibdenit	x	x	x	pirrhotin	x	x	x
monacit		x	x	posnjakit			x
montmorillonit	x	x	x	pleonaszt	x	x	x
mikroklin			x	prehnit	x	x	x
mordenit		x	x	proustit			x
mukhinit				pszeudobrookit			x
mullit			x	pszilomelán	x	x	x
muszkovit	x	x	x	pumpellyit			
na-dachiardit			x	quenstedtit			x
nakrit		x		ramsdellit		x	
nátrolit	x	x	x	realgár		x	x
nefelin				réz	x	x	x
nesquehonit			x	rodokrozit	x	x	x
nikkelin	x	x		romboklász			x
nontronit		x	x	rozenit		x	x
nordstrandit		x		röntgenit		x	
northupit			x	russellit		x	

Név	1966	1985	Gyűjt. pld.	Név	1966	1985	Gyűjt. pld.
rutil	x	x	x	tamarugit			x
saléelit			x	taranakit			x
scarbroit			x	tennantit	x	x	x
scawtit				tenorit	x	x	x
scheelit			x	tetradimit	x	x	x
schörl	x	x	x	tetraedrit	x	x	x
seligmannit	x	x		tetranátrólit			x
semseyit	x	x	x	thaumazit	x	x	x
senarmontit	x	x	x	thenardit			x
sillimanit			x	thermonátrit			x
smithsonit			x	thomsonit	x	x	x
soddyit	x	x		titanit	x	x	x
spinell			x	tobermorit			x
stephanit	x	x		todorokit			x
stellerit			x	topáz	x	x	x
szalmiák			x	torianit			x
szanidin	x	x	x	torit			x
szaponit			x	tremolit			x
szeladonit			x	tridimit	x	x	x
szfalerit	x	x	x	tripuhyit			x
sziderit	x	x	x	tschermigit	x	x	x
szinkizit			x	tyuyamunit	x	x	
szinkizit-nd			x	uraninit	x	x	x
szkolecit	x	x	x	uranofán			x
szomolnokit			x	uranopilit	x	x	
sztannin	x	x		valentinit	x	x	
sztaurolit			x	vashegyit			x
sztibikonit			x	vaterit			x
sztilbit	x	x	x	vezuvián	x	x	x
sztilpnomelán	x	x		vivianit	x	x	x
talk	x	x	x	wavellit	x	x	x
tellur	x	x	x	wehrlit			x
tellurit	x	x	x	whewellit	x	x	x
talnakhit			x	wittichenit	x	x	

Név	1966	1985	Gyűjt. pld.
wolframit		x	
wollastonit	x	x	x
wurtzit	x	x	x
xenotim		x	
zippeit	x	x	x
zirkelit		x	
zoisit	x	x	x
zunyit		x	x